

Marija Bistrica

OSVRT NA LITURGIJSKU GLAZBU MISE ZAVJETNOG HODOČAŠČA GRADA ZAGREBA

Kao i prethodnih godina, želeći posvetiti dio svojega vremena izgradnji zajedništva u slavlju i pobožnosti, uputio sam se na zavjetno hodočašće Grada Zagreba u Mariju Bisticu. Potaknut odabirom liturgijske glazbe za misno slavlje, u kojem su sudjelovali brojni hodočasnici, osjećam potrebu i kao vjernik – hodočasnik, i kao profesor crkvene glazbe zapitati se o opravdanosti takva odabira. Ako govorim iz pozicije hodočasnika, osjećam da mi je uskraćena gotovo svaka mogućnost aktivnog sudjelovanja i pjevanjem i razumijevanjem glazbe. Kada ne bih poznao liturgijske propise i dokumente o crkvenoj glazbi, možda bih se i zapitao jesam li se na tome misnom slavlju osjetio strancem zbog vlastitoga nedovoljnog angažmana u upoznavanju liturgijske glazbe. No kao profesor crkvene glazbe, takve ću sumnje odbaciti te mi ne preostaje drugo nego upitati odgovorne:

Kako je moguće da se umjesto nepromjenjivih pjevanih dijelova liturgije uzimaju krnje parafraze, koje pre-

pjevavaju uglavnom početne stihove velike doksologije – pjesni *Slava Bogu na visini*, jednog od najstarijih himana kršćanstva? Kako je moguće potpuno zanemariti lekcionarom utvrđenu Božju riječ – pripjevni psalam (u narodu omiljen Leščanov *Hvali, dušo moja*), koji je odgovor na prvo čitanje iz *Knjige proroka Izaije*, te ga zamijeniti posve drugim pripjevnim psalom? Zar je taj, budući da je pjevan za vrijeme euharistijskog klanjanja s Papom na Trgu bana Jelačića postao univerzalno prigodan kao reminiscencija na taj događaj? Zašto se za *Gospodine*, za ispovijedanje i priznavanje Božjega milosrđa, koji redovito pjevaju svi vjernici, ili naizmjenice zbor (solist) i puk uzela nepoznata, »laka« – ležerna (neliturgijska) melodija? Ako liturgijska inkulturacija podrazumijeva suodnos mjesne kulture s liturgijom, kojim je načelima bilo vođeno odabiranje pjesme prije evanđeoskog čitanja iz nama dalekog Taizéa, osim načelom »lude«, izvanredne pjevnosti? Kako je moguće pjevati pjesmu *Ući smijem li*

»Nama ne treba liturgijska pjesmarica«, ili zašto za mlade ne vrijede liturgijski kriteriji

za prinosnu pjesmu, kad se već nalazimo u slavlju? Pokajnički čin je naime na početku mise. Kako je moguće u drugoj prinosnoj pjesmi pjevati o blagovanju Tijela i Krvi Kristove kad se ono tada ne zbiva, nego se tek prinose darovi? Kako je moguće klasični *Sveti i Jaganjče Božji* pratiti nestandardnim, popularnoj glazbi vlastitim harmonijama i ritmovima? Kako je moguće da vjernici za vrijeme radosne pričesne procesije, u kojoj kreću ususret darovanosti, ne mogu sudjelovati svojim ustimapjevanom radosnom pjesmom? Kad je napokon zapjevan poznati *Odzivam se, Isuse*, bila je to umjetnička četverglasna skladba, potpuno nepoznata okupljenoj zajednici. Je li moguće da za vrijeme tog slavlja nismo čuli orgulje? Naravno, one su bile izbačene kao neliturgijsko glazbalo, jer su pratile pobožnost križnoga puta, a njihovo su mjesto zauzeli liturgiji neprilagođeni instrumenti, električni pijanino s naznačenom pratnjom, očito u službi rastresenosti, ili naprotiv salonske opuštenosti. Jasno, bijahu ovdje i sveprisutne tambure. Je li moguće da nismo pjevali nijednu drugu marijansku pjesmu, osim bezbroj puta ponavljanu *Majko Božja Bistrička te Zdravo Djevo*, u nesvakidašnje konfuoznoj ulaznoj paradnoj procesiji? Je li moguće da je okupljena slavljenička liturgijska zajednica većinom bila pasivni slušač duhovnog koncerta, nadahnutog popularnom glazbom zbora, koji je pri-

sustvovao televizijskomu zabavnom natjecanju zborova?

Jasno da je moguće, reći će većina: »To su mladi, treba ih na sve načine privući i zadržati.« No liturgijski su

propisi univerzalni. To je bilo hodočašće vjernika Zagreba, a ne samo *mladih*. Uostalom, pjesme za mlade, tzv. »šansone« nisu vlastiti izraz rimske liturgije, niti su njezino službeno pjevanje. I

na kraju, uistinu nam više nije potrebna liturgijska pjesmarica *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*, budući da iz njezina dijela liturgijskih pjesama na tome misnom slavlju nismo pjevali nijednu.

Tihomir Prša,
prof. crkvene glazbe

Mostar

ZBOROVI UVELIČALI PROSLAVU OBLJETNICE TEOLOŠKO-KATEHETSKOG INSTITUTA

U četvrtak 15. studenoga 2012. Teološko-katehetski institut u Mostaru, Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, svečano je proslavio blagdan sv. Alberta Velikog (svoga zaštitnika) i 25. obljetnicu svoga osnutka i djelovanja.

Slavlje je započelo u katedrali Marije Majke Crkve, svečanom svetom misom u 10,30 sati, koju je predvodio vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić, u zajedništvu s mjesnim biskupom mons. dr. Ratkom Perićem i banjolučkim pomoćnim biskupom mons. dr. Markom Semrenom, te u slavlju svećenika i profesora Instituta i Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu. Za vrijeme svete mise pjevali su udruženo Mješoviti zbor studenata Teološko-katehetskog instituta i »Koralisti«, zbor bogoslova Vrhbosanske katoličke bogoslovije u Sarajevu, pod ravnanjem Nike Luburića, uz orguljsku pratnju Marka Stanušića.

Nakon misnog slavlja i kratke stanke uslijedila je svečana akademija u velikoj dvorani katedralne župe, s početkom u 11,30 sati. Svečanost je otvorio Mješoviti zbor studenata Teološko-katehetskog instituta, pod ravnanjem Nike Luburića. Zbor je za početak otpjevao skladbu Crnkovačkoga O

Spase roda ljudskoga. Pjevači su popijevku izveli zaista pobožno i radosno, s vjerničkim pouzdanjem u pomoć svoga Spasitelja. Vrijedno je za pamćenje, pogotovo ovom prigodom, zabilježiti njihova imena. Bili su to: Katarina Miličević, Filipa Lončar, Lucija Knežović, Andrea Vranjković, Marija Soldo,